

Kā izmērīt neredzamo? Ietekmes mērīšana vienkārši

Prof. Dr.Tech. Andrejs Cekuls | Latvijas Universitāte
Vadībzinātnes un biznesa nodaļas vadītājs
Projektu vadīšanas zinātniskā institūta direktors

Kāpēc runājam par ietekmi

Projekta ietekme ir tā redzamā vērtība sabiedrībai.

Bez mērīšanas ietekme paliek tikai “sajūta”.

Mērīšana palīdz pārvērst pieredzi pierādījumos.

Ko nevar izmērīt, to nevar parādīt.

Kas ir projekta ietekme?

Rezultāts $\neq$ Ietekme

Rezultāts: tiešs sasniegums (piemēram, 10 skolotāji apmācīti).

Ietekme: ilgtermiņa pārmaiņa (piemēram, uzlabota mācību kvalitāte).

Ietekmes līmeņi:

Individuālais

Organizācijas

Sistēmiskais

Kāpēc ietekmi ir vērts mērīt

Parāda projekta nozīmi sabiedrībai.

Stiprina uzticamību finansētājiem.

Palīdz redzēt, kas tiešām strādā.

Veicina mācīšanos un ilgtspēju.

Uzlabo nākotnes projektu kvalitāti.

Kā mērīt – kvantitatīvi un kvalitatīvi

Kvantitatīvi rādītāji:

Aptaujas, % izmaiņu, skaits, biežums.

Piemērs: *85% dalībnieku jūtas pārliecinātāki pēc mobilitātes.*

Kvalitatīvi rādītāji:

Intervijas, refleksijas, stāsti.

Piemērs: *pēc dalības projektā pirmo reizi uzstājās skolas pasākumā.*

Ietekmes mērīšanas cikls

1. Definē mērķi: Ko vēlamies mainīt?
2. Izvēlies indikatorus: Kā zināsim, ka pārmaiņa notikusi?
3. Izvēlies metodes: Kā to mērīsim?
4. Ievāc un analizē datus: Skaitļi + stāsti.
5. Interpretē un dalies: Ko tie nozīmē un kam tie noder?

Kā mērīt “mazo” ietekmi

Nelielas pārmaiņas rada ķēdes reakciju.

Mazā ietekme ir liela, ja to redz kontekstā.

Kombinē datus + stāstus.

Piemērs: viens skolēns pēc mobilitātes kļūst par iedvesmas avotu klasei.

1. Plāno ietekmi jau projekta sākumā

Definē ietekmes jautājumus un indikatorus jau pieteikumā.

Piemēram: *Kā projekts ietekmēs skolotāju digitālās prasmes?*

2. Izveido vienkāršu ietekmes rāmi

Sadali ietekmi trīs līmeņos:

Individuālā (zināšanas, prasmes, attieksmes, motivācija)

Organizācijas (procesi, sadarbība, inovācija)

Sistēmiskā (sabiedrības ietekme, politikas vai pārmaiņas sabiedrībā)

3. Kombinē kvantitatīvas un kvalitatīvas metodes

Kvantitatīvi: aptaujas, testēšana, dalībnieku skaits, statistika.

Kvalitatīvi: intervijas, refleksijas, video, stāsti, citāti.

4. Izmanto *pirms un pēc* pieeju

Salīdzini zināšanas, prasmes un attieksmes pirms un pēc projekta.

Skala 1–5 palīdz objektīvi parādīt pārmaiņas.

5. Vāc stāstus un citātus

Personīgi piemēri un citāti ilustrē pārmaiņu būtību.

Jautājums: *Kas šajā projektā mainīja Tavu domāšanu vai rīcību?*

6. Izvēlies tikai dažus, bet nozīmīgus indikatorus

Fokusējies uz 3–5 rādītājiem, kas tieši atspoguļo projekta mērķus.

Piem.,

Skolotāju digitālo prasmju pieaugums (pašvērtējums).

Jaunu metožu ieviešana skolā (organizācijas līmenis).

Skolēnu motivācijas izmaiņas (aptauja).

7. Iesaisti visu komandu mērīšanā

Piešķir katram dalībniekam novērotāja lomu

8. Dokumentē ar vizuāliem pierādījumiem

Foto, video un infografikas palīdz ilustrēt rezultātus.

Parādi pirms un pēc momentus vizuāli.

9. Komunicē ietekmi saprotami un iedvesmojoši

Apvieno datus ar cilvēku stāstiem un piemēriem.

10. Mēri ietekmi arī pēc projekta beigām

Pēc 6–12 mēnešiem pajautā:

Ko joprojām izmanto no projekta pieredzes?

(ilgtermiņa vērtība)

Kā par ietekmi stāstīt un uzturēt to dzīvu

Izmantojiet vizuālus formātus: infografikas, video, stāstus.

Dalieties sociālajos tīklos un ar citiem projektu īstenotājiem.

Ietekmes stāstīšana = iedvesmošanas instruments.

Jūsu projekts dzīvo tik ilgi, kamēr par to runā.

Noslēgums un diskusija

Ietekme nav tikai cipari – tā ir cilvēkos notikusi pārmaiņa.

Diskusijas jautājums:

Kādas pārmaiņas jūsu projekts radīja, ko būtu vērts izmērīt?

Paldies par uzmanību!